

ZAADSTOF

Blootstelling aan zaadstof speelt met name bij het dorsen en schonen van zaad. Daarnaast kan er stof vrijkomen bij het overstorten of omkisten van zaad bij inname of ontvangst. Gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door blootstelling aan stof via de luchtwegen. Het zaadstof kan endotoxinen bevatten.

Wat is de gewenste situatie?

- Medewerkers lopen geen gezondheidsklachten op door blootstelling aan zaadstof.

Maatregelen

- Voorkom blootstelling aan stof. Als dat niet kan;
- Beperk de blootstelling door stofemissie aan te pakken. Als dat niet kan;
- Beperk de blootstellingstijd aan stof. Als dat niet kan;
- Beperk de blootstelling aan stof door adembescherming te gebruiken.

Aandachtspunten voor medewerkers

DAGELIJKSE PRAKTIJK

- Voorkom verspreiding van stof, gebruik de stofzuiger.
- Beperk het gebruik van perslucht en bezems omdat die hoge stofconcentraties veroorzaken.
- Gebruik een stofmasker als er toch stof in de ademlucht zit.
- Neem geen stoffige werkkleding mee naar huis.
- Doe de [stoftest](#). Het resultaat is direct zichtbaar.

TOELICHTING

Neem bronmaatregelen; hanteer deze volgorde:

1. Zorg voor stofarm zaad.
2. Voorkom verspreiding van stof door bronafzuiging toe te passen.
3. Zorg voor ruimtelijke ventilatie.
4. Zorg voor juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.

Meer info over maatregelen en een stoftest vindt u op [pak stof aan](#).

VOORZIENINGEN EN APPARATUUR

- Schonen en dorsen in aparte ruimte laten plaatsvinden.
- Administratieve functies in een aparte kantoorruimte plaatsen.
- Zorg ervoor dat alle machines/apparatuur zoveel mogelijk zijn omkast.

- Zorg dat machines/apparatuur zijn voorzien van plaatselijke afzuiging die het stof

Zorg dat machines/apparatuur zijn voorzien van productieve energie en met een efficiënt afzuigen, snelheid in transportleidingen min. 17-20 m/sec.

- Houd leidingen in de afzuiging kort en eenvoudig en vermijd lange stukken en scherpe bochten.
- Zorg voor optimale afzuiging, ook bij overstorten van kisten. De ruimte tussen kist en afzuiging afdichten met plastic flappen.

- Zorg ervoor dat bij machines en apparatuur de valweg van zaad zo klein mogelijk is.
- Overweeg vacuümtransport van zaad.
- Zorg ervoor dat dorsmachines maximaal omkast zijn. Bij het invoeren van het product komt over het algemeen het meeste stof vrij, dit is tevens de plek waar de werknemers het meest van de tijd zijn.
- Geen recirculatie toepassen bij schonen en dorsen, tenzij de lucht door een HEPA-filter wordt geleid.

ONDERHOUD STOFAFZUIGINSTALLATIES

- Zorg er voor dat de stofafzuiginstallaties onderhouden worden zoals aangegeven in de gebruikshandleiding.

- Vervang het filterelement en andere onderdelen in overeenstemming met de aanbevelingen van de fabrikant.
- Controleer de vullingsgraad van de stofopvangsystemen regelmatig.
- Neem extra maatregelen om de werknemers te beschermen tijdens de onderhoudsactiviteiten van de stofafzuigsystemen.
- Laat het hele systeem minimaal één keer per jaar keuren.
- Bewaar de inspectieverslagen minimaal 5 jaar.

SCHOONMAAK

- 'Good house keeping' ontwikkelen (bv. reinigingsschema's) en bewustwording bij medewerkers creëren.
- Zorg ervoor dat werknemers hun werkplek goed schoonhouden, laat afval en gespild materiaal direct opruimen.
- Beperk het gebruik van perslucht en bezems, dit veroorzaakt zeer hoge stofconcentraties.
- Als er toch perslucht moet worden toegepast, hanteer dan zo laag mogelijke druk.
- Laat medewerkers niet hun kleding schoon blazen met perslucht.
- Vastleggen in werkinstructie wanneer een stofzuiger en wanneer perslucht gebruikt kan worden.
- Zorg voor een industriële stofzuiger geschikt voor stofklasse H (overeenkomstig NEN-EN-IEC 60335-2-69).
- Raadpleeg de gebruikshandleiding of de stofzuiger geschikt is voor opzuigen van zaadstof.
- Zorg er voor dat de stofzuiger onderhouden wordt zoals beschreven in de gebruikshandleiding.
- Controleer de stofzuiger voor elk gebruik.
- Laat de stofzuigers minstens een keer per jaar keuren.
- Bewaar het keuringsverslag minimaal 5 jaar.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

- Bespreek en leg vast in werkinstructie hoe en bij welke werkzaamheden een stofmasker met P3 klasse moet worden gedragen.

- Bij langdurig gebruik en bij personen met baard of snor, worden 'aangeblazen' maskers aanbevolen.
- Bewaar PBM's altijd op een schone, afgesloten plek.

VOORLICHTING EN INSTRUCTIE

- Zorg ervoor dat werknemers voorgelicht zijn over de risico's van zaadstof.
- Check of preventiemaatregelen goed werken en hoe de medewerkers hun PBM's gebruiken en onderhouden
- Bied werknemers een opleiding aan over: preventie van blootstelling aan stof; checken of preventiemaatregelen goed werken en hoe ze te gebruiken en te onderhouden;
- Wanneer en hoe de geleverde ademhalingsbescherming te gebruiken en hoe te handelen wanneer er iets fout gaat.

METINGEN

- Laat de stof- en endotoxineconcentraties meten volgens Europese Normen NEN-EN 689. Zeker na nieuwbouw of aanpassingen aan de plaatselijke afzuiging.

PERIODIEK MEDISCH ONDERZOEK

- Laat medewerkers die blootgesteld worden aan zaadstof periodiek op longfunctie en longklachten controleren tijdens het Preventief Medisch Onderzoek (PMO).

MEER INFO/GEBRUIKTE BASISDOCUMENTEN

- Voor de stoftest raadpleeg www.pakstofaan.nl.
- [Basisinspectiemodule gevaarlijke stoffen](#).
- [Zelfinspectie gevaarlijke stoffen](#) van Inspectie SZW.
- Arbo-informatieblad 31: Gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen.
- NEN-EN 689: Leidraad voor de beoordeling van de blootstelling bij inademing van chemische stoffen voor de vergelijking met de grenswaarden en de meetstrategie.
- Gezondheidsraad. Endotoxins. Health-based recommended occupational exposure limit. 2010.